

A Pécsi Ítéltábla a Kászonyi Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Brandt Eszter ügyvéd által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen törzskönyv kiadása iránti perében a Törvényszék 2016. szeptember 26. napján kelt, .../9. számú ítélete ellen az alperes 10. számú fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes a ... Kft.-től vásárolta ... típusú, ... forgalmi rendszámú személygépkocsit 3.900.000 forint vételárért. A gépkocsi megvásárlásához az önrészen kívül 3.550.000 forint deviza alapú kölcsönt az alperes jogelődje nyújtott részére a 2008. október 7-én megkötött kölcsönszerződéssel. A kölcsön induló részlete 44.988 forint volt, és 120 hónapra, 10,3% teljes hiteldíjmutató mellett havi fix kamatozású konstrukcióban állapodtak meg a felek. A kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képezte a HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzat, amelyet a felperes a nyilatkozat aláírásával magára nézve kötelezően elfogadott.

Az üzletszabályzat IV.7. pontja rögzítette, hogy amennyiben az elsődleges biztosíték opció és az egyedi kölcsönszerződés futamideje 5 évnél hosszabb, úgy a kölcsönbevevő köteles a hitelező felszólítására az eredeti feltételekkel egyező tartalommal ismét vételi jogot engedni, amelynek időtartama legalább a szerződés lejártát követő 3 hónap. A IV.9. pont értelmében, amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.

A felek a kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg a kölcsönbevevő kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek elsődleges biztosítására szerződéssel opciós jogot alapítottak a hitelező javára a pénzkölcsön felhasználásával megvásárolt gépjárműre. A szerződés 4. pontja szerint a hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem egyenlítette ki. Az opciós szerződés 6. pontjában a felek a hitelező javára alapított vételi jog biztosítására a vételi joggal terhelt gépjármű tekintetében elidegenítési és terhelési tilalmat kötöttek ki.

Az üzletszabályzat VI.1. pontja alapján a kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjárműre forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a hitelező javára - a felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni, és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg.

A felperes 2015 áprilisáig teljesítette a törlesztőrészleteket, azt követően nem, ezért az alperes a kölcsönszerződést 2015. június hónapban felmondta.

A felperes keresetében azt kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest a ... forgalmi rendszámú... típusú személygépkocsi törzskönyvének kiadására.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek az ... forgalmi rendszámú személygépkocsi törzskönyvét, kötelezte továbbá őt a perköltség megfizetésére. Ítéletének jogi indoklásában kifejtette, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 374.§ (2) bekezdése alapján a visszavásárlási jogot legfeljebb 5 évre lehet kikötni, az ezzel ellentétes megállapodás semmis. Az üzletszabályzat IV.7. pontja a Ptk.-beli időbeli korlát megkerülését jelenti, amely rendelkezés a törvény erejénél fogva semmis. Ezért az alperest megillető vételi jog a szerződéskötéstől számított 5 év elteltével, azaz 2013. október 7-én megszűnt. Erre tekintettel nincs olyan joga az alperesnek, amely alapján a törzskönyvet a továbbiakban birtokában tarthatná. Nem fogadta el az alperesnek azt az érvelését, hogy a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés atipikus biztosítéka lenne, mivel az opciós szerződés 6. pontja egyértelműen tartalmazza, hogy a felek a vételi jog és nem a kölcsönszerződésből eredő kötelezettség biztosítására kötöttek ki az alperes javára elidegenítés és terhelési tilalmat a gépjárműre. Ezt erősítette meg az üzletszabályzat VI.1. pontja.

Az elsőfokú határozattal szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a kereseti kérelem elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a törzskönyv visszatartása fiduciárius jellegű atipikus biztosíték, amelynek alkalmazására az üzletszabályzat biztosít számára lehetőséget. E körben hivatkozott a Kúria .../4. számú ítéletére, amelynek alapján lehetőség van a kölcsönszerződés atipikus biztosítására a törzskönyv birtokban tartására. Álláspontját látta alátámasztva abban a körülményben, hogy az opciós szerződés a törzskönyv birtokban tartásáról rendelkezést nem tartalmaz, ez kizárólag a kölcsönszerződést mellékletét képező üzletszabályzatban került rögzítésre.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte helyes indokai alapján. Megismételte álláspontját, miszerint a törzskönyv birtokban tartása nem a kölcsönszerződés atipikus biztosítéka, hanem a vételi jog biztosítására szolgált. Kiemelte, hogy a perbeli szerződésre alkalmazandó HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzat nem tartalmazza a kölcsönszerződés atipikus biztosítékaként a törzskönyv birtoklási jogát, ezt a későbbi a HITG/d2009.08.01. számú üzletszabályzat megalkotásával pótolta az alperes annak V.6. pontjában, amikor a megvásárolt gépjárműre kötött opciós szerződést zárt opciónak minősítette. A perbeli esetben irányadó üzletszabályzat I.29. pontja és a I.30.pontja nem sorolja fel sem az elsődleges, sem a másodlagos biztosítékok között a törzskönyv birtoklásának a jogát.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával helytálló jogi következtetésre jutott.

Ahogy azt az alperes kiemelte, a polgári jog diszpozitív szabályai valóban nem tiltják, hogy a felek a kölcsönszerződésük biztosítására a Ptk.-ban nem nevesített, önálló, atipikus biztosítékként a gépjármű törzskönyvének birtokban tartására vonatkozó jogosultságot kössenek ki. A konkrét esetben azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy ilyen biztosíték kikötésére nem került sor. Az üzletszabályzat IV.9. pontja az alperes kötelezettségei között szabályozza a gépjármű törzskönyvének kiadására vonatkozó kötelezettséget. Az üzletszabályzat VI.1. pontja a kölcsönbevevő kötelezettségei között előírja ugyan az arra vonatkozó rendelkezést, hogy a gépjármű törzskönyve a hitelező alperes részére kerüljön a gépjármű-nyilvántartást vezető hatóság részéről megküldésére, azonban mindezt azzal összefüggésben, hogy a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a hitelező javára a vételi jog vagy jelzálogjog és annak biztosítására elidegenítési és terhelési tilalom kerüljön bejegyzésre. Sem a rendelkezésből önállóan, sem a szerződés vagy az üzletszabályzat más rendelkezéseivel való együttes értelmezésből nem következik, hogy az alperes javára önálló biztosítékként került volna megfogalmazásra a törzskönyv birtoklása. A felek közötti egyedi szerződés, továbbá az üzletszabályzat IV.9. pontja - az üzletszabályzat VI.1. pontjával és az opciós szerződés 6. pontjával együtt értelmezve - ilyen jellegű jogosultságot az alperes számára nem biztosít. Az egymásra épülő kötelezettségként csak az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv a hitelező alperes birtokába. Az adott kikötés szoros kapcsolatban áll az opciós jog, illetve az elidegenítési és terhelési tilalom biztosításával, továbbá megfogalmazását illetően is járulékos jellegű, azaz jogi sorsa osztja az elsődleges biztosíték sorsát.

A kölcsönszerződésből, illetve a szerződés részévé vált általános szerződési feltételekből egyértelműen ki kell tűnnie, hogy a törzskönyv birtokban tartásának joga önálló biztosítékként szolgál. Önmagában tehát annak rögzítése, hogy a hitelező a kölcsönszerződésből fakadó kölcsönbevevői kötelezettségek maradéktalan teljesítés esetén köteles a gépjármű törzskönyvét az adós részére kiadni, nem minősül atipikus biztosíték kikötésének (BH2017. 13).

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján helybenhagyta a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján.

Az alperes pereszes lett, ezért köteles viselni a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét a Pp.78.§ (1) bekezdése szerint, amelyet a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) bekezdése, valamint (5) és (6) bekezdése alapján 10.000 forint + ÁFA összegben állapított meg.

Pécs, 2017. november 8.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró